

SRI

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

www.naevneneshus.dk

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 9. marts 2020 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ejendommens ejer.

Klager har navnlig anført, at

- forløbet af vejen på klagers ejendom har været nedlagt siden 1989 på grund af tilgroning,
- vejen er for nyligt genskabt på grund af naboers ulovlige græsslåning og beskæring af buske- og træer på klagers ejendom,
- besøgende ikke kun færdes på selve vejen, men også i haven og på udyrkede arealer til gene for privatlivets fred, og
- der findes tilfredsstillende alternative adgangsveje.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen/området

Matr. nr. F1 er beliggende i landzone, ca. 10 km vest for Randers. Matriklen har et areal på ca. 6 ha og er en del af en større landbrugsejendom med et samlet areal på ca. 19 ha.

Ejendommen ligger i et kuperet ådalslandskab i forbindelse med Skals Å, som løber ca. 770 m syd for matriklen. Syd herfor ligger det fredede område ved Fussingø med tilhørende skovpartier. Ca. 880 m mod øst, på den modsatte side af A3, ligger det fredede område ved Læsten Bakker. Området umiddelbart syd for matriklen henligger som beskyttet natur i form af større enge, søer samt enkelte moser.

Det omhandlede vejforløb udgør et stykke af en privat fællesvej, der forbinder A3 i vest med A2 i øst, og løber langs matriklens sydlige skel, ca. 67 m syd for ejendommens beboelsesbygning og umiddelbart syd for en mindre sø.

2.2 Den påklagede afgørelse

Randers Kommune har den 25. marts 2020 i medfør af naturbeskyttelseslovens § 26 a, stk. 1, meddelt afslag på ansøgning om nedlæggelse af en gennemgående markvej på matr. nr. F1.

Randers Kommune har i afgørelsen alene taget stilling til, om vejen kan nedlægges efter naturbeskyttelsesloven. Kommunen vil i en anden afgørelse tage stilling til, om vejen kan nedlægges som privat fællesvej efter lov om private veje.

Det fremgår af afgørelsen, at landinspektørfirmaet V1 den 29. marts 2019 på vegne af klager har ansøgt om at nedlægge den del af den private fællesvej, som løber over matr. nr. F1. Klager

har oplyst, at der ikke er vejberettigede, der færdes på vejen, som ikke er tinglyst. Vejen er svært fremkommelig pga. tæt bevoksning og kildevæld, der gør vejen mudret. Da vejen ikke længere tjener til erhvervsmæssigt brug eller som adgangsvej for en anden ejendom, er den ikke vedligeholdt, og ingen har interesse heri. Vejen er i øvrigt i en stand, der ikke gør den egnet til færdsel af nogen art. Klager har om baggrunden for ansøgningen oplyst, at vejen ønskes nedlagt, idet han og familien i særlig grad føler, at deres privatlivs fred bliver generet. Vejen ligger ca. 75 m fra ejers terrasse, og klager har oplyst, at gående ofte kommer tæt på terrassen og altså ikke holder sig udelukkende til vejarealet. Desuden oplever klager, at folk på mountainbikes, knallerter og motocrosscykler kører på vejen, også efter solnedgang. Dette medfører et hørt støjniveau og gener fra lys og lygter. Vejen er ifølge klager ikke i en stand, der indbyder til den slags færden. Herudover lider klager et økonomisk tab, da løse hunde på vejen forstyrrer de fasaner, han årligt sætter ud i naturen.

Randers Kommune har oplyst, at der er tale om en 157 meter lang vej/sti, som er en del af en længere privat fællesvej, som fører fra A3 til A2 . Vejen forløber ca. 67 meter fra klagers hus.

Randers Kommune har den 24. april 2019 truffet afgørelse om, at vejen ikke kan nedlægges, før kommunen har undersøgt vejens rekreative værdi nærmere ved en høring af vejens brugere. Kommunen har på baggrund af 19 indkomne høringssvar vurderet, at vejforløbet bliver benyttet af mange mennesker som en rekreativ vej med forbindelse til flere naturområder, herunder Læsten Bakker og Fussingø. Kommunen har den 19. maj 2019 besigtiget- og optaget fotos af vejen.

Randers Kommune har sendt et udkast til afgørelse i høring hos klager den 18. februar 2020. Klager har i et høringssvar af 9. marts 2020 navnlig anført, at flere af de indkomne svar fra brugere af markvejen ikke er relevante for sagen, da adskillige svar er indgivet af den samme husstand, mens vandrelaugene ifølge klager aldrig har benyttet vejen.

Randers Kommune har begrundet afslaget med, at vejen bliver benyttet af mange beboere i lokalområdet, og at der er tale om et gennemgående vejforløb, som giver adgang til udyrkede arealer. Videre er det kommunens vurdering, at der ikke kan etableres tilfredsstillende alternative adgangsmuligheder, da arealet omkring vejen er beskyttet natur, jf. naturbeskyttelseslovens § 3. Endvidere har kommunen vurderet, at færdsel på vejen ikke i særlig grad er til gene for privatlivets fred, idet vejen ikke løber tæt forbi klagers bolig.

Randers Kommune har endvidere henvist til, at lovlig færdsel på vejen gælder udelukkende færdsel til fods eller på cykel, at hunde skal føres i snor, og at adgang desuden kan forbydes på dage, hvor der holdes jagt.

2.3 Klagers indhold

Klager har anført, at vejen reelt har været nedlagt siden 1989, hvor klager overtog ejendommen, da det ikke har været muligt at færdes herpå på grund af tæt busk- og træbeplantning på klagers ejendom. Vejen er opstået på ny for ca. syv år siden som følge af, at klagers nabo har klippet græsset på arealet uden klagers accept.

Klager har oplyst, at færdslen på vejen i de senere år er øget betydeligt, hvilket er tilskyndet af omboende ved græsslåning, beskæring af træer og buske samt advisering via sociale medier. Færdslen er ifølge klager ikke begrænset til selve vejen, da besøgende også færdes på de udyrkede arealer nord for vejen, hvorved de kommer indtil 20 m fra klagers terrasse ved boligen. Hertil kommer, at besøgende cykler på vejen sent om aftenen og lufter løsgående hunde. Sidstnævnte er særligt generende i forhold til, at klager udsætter fasaner på de udyrkede arealer.

Klager har foreslået en ny alternativ rute, og har hertil fremsendt et kort/luftfoto, hvorpå den alternative rute er indtegnet.

Klager er den 14. september 2020 fremsendt fotos med bemærkninger, som ifølge klager dokumenterer naboers færdsel på vejen med motorkøretøjer og heste samt klipning af græs.

2.4 Randers Kommunes bemærkninger til klagen

Randers Kommune har den 20. april 2020 bemærket til klagen, at kommunen ikke er enig med klager i, at vejen kun er ca. syv år gammel, da den fremgår af luftfotos og af høje og lave målebordsblade. Det er kommunens vurdering, at der er tale om en permanent, menneskeskabt færdselsbane, som er flere hundrede år gammel. Kommunen har bemærket, at vejen ved besigtigelsen fremstod velbefæstet.

Videre er kommunen ikke enig med klager i, at de indkomne høringssvar ikke skulle være relevante for sagen. Kommunen har således bemærket, at de indkomne høringssvar underbygger kommunens egen vurdering af, at der er tale om en rekreativt værdifuld vej, som fører igennem beskyttet natur og til særligt værdifulde naturområder i form af § 3-enge, Læsten Bakker, Fussingø skovene og Fussing sø.

Den af klager foreslåede alternative rute er ifølge Randers Kommune ikke tilfredsstillende, da den er meget længere og fører til et andet sted end den vej, som klager ønsker nedlagt. Kommunen har vedlagt et kort, der viser nuværende rute og dennes sammenhæng med øvrige veje og stier i området, samt klagers forslag til alternativ.

For så vidt angår det af klager anførte om ulovlig færdsel på og uden for vejen, har kommunen bemærket, at disse forhold ikke er relevante for sagen. Klager har mulighed for ved skiltning at gøre besøgende opmærksomme på reglerne for færdsel og ophold på udyrkede arealer.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 26, stk. 1, er veje og stier i det åbne land åbne for færdsel til fods og på cykel. Ejeren kan ved skiltning efter bestemmelsen i mark- og vejfredslovens § 17 helt eller delvis forbyde færdsel, hvis færdslen er til gene for den erhvervsmæssige udnyttelse af ejendommen, hvis den i særlig grad generer privatlivets fred, eller hvis der er behov for beskyttelse af plante- og dyreliv. Adgang sker på eget ansvar.

Bestemmelsen fik sin nuværende formulering ved en ændring af naturbeskyttelsesloven, der trådte i kraft den 1. oktober 2004, idet begrænsningen ”anlagte” og ”befæstede” [veje] ifølge lovforslagets bemærkninger hverken findes umiddelbart forståelige eller nødvendige. Det er anført i bemærkningerne, at ”betegnelsen veje og stier dækker over permanente, menneskeskabte færdselsbaner, og at midlertidige kørespor, dyreveksler, brandbælter, indkørsler til gårdspladser, havegange og lignende ikke er omfattet af færdselsretten. Hvad fysisk fremtræden angår adskiller en vej sig typisk fra en sti ved at være beregnet til et 4-hjuls køretøj.

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 26 a, stk. 1, må gennemgående veje og stier, veje og stier, der i øvrigt fører til de naturtyper, der er omfattet af lovens §§ 22-25 (strande, skove, udyrkede arealer og klitfredede arealer), og veje og stier, der fører til særlige udsigtspunkter, kulturminder og lignende, tidligst nedlægges 4 uger efter, at ejeren har givet skriftlig meddelelse herom til kommunalbestyrelsen. Hvis ikke kommunen senest 4 uger fra modtagelsen har truffet afgørelse om at ville foretage en nærmere vurdering af vejens eller stiens rekreative betydning, kan nedlæggelse iværksættes, jf. § 26 a, stk. 2.

Kommunalbestyrelsen kan efter § 26 a, stk. 3, træffe afgørelse om, at vejen eller stien ikke må nedlægges, såfremt vejen eller stien har væsentlig rekreativ betydning, og såfremt der ikke findes eller etableres tilfredsstillende alternative adgangsmuligheder.

Af lovbemærkningerne til § 26 a fremgår, at gennemgående veje og stier omfatter veje og stier, der kan indgå i et ruteforløb, fordi den besøgende ikke er ’tvunget’ til at benytte samme strækning på ud- og hjemturen. Af lovbemærkningerne fremgår desuden, at der ved vurderingen af, om en vej eller sti har væsentlig rekreativ betydning, ikke alene lægges vægt på, hvor mange der benytter vejen, men at bedømmelsen heraf må bero på en konkret vurdering af den rekreative betydning, de alternative adgangsmuligheder og af de omstændigheder, der ligger til grund for ønsket om nedlæggelse.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at vejen har karakter af en permanent, menneskeskabt færdselsbane, som tillige er gennemgående, hvorfor

vejen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 26 a, stk. 1. Nævnet har herved lagt vægt på, at vejen forbinder A3 i vest og A2 i øst, og at vejen med det nuværende forløb fremgår af luftfotos fra 1954 og fra 1995 kontinuerligt frem til i dag, ligesom vejforløbet fremgår af historiske kort, herunder lave og høje målebordsblade udarbejdet henholdsvis i 1928-1940 og 1842-1899. Nævnet vurderer på den baggrund, at det ikke er sandsynligt, at vejforløbet på matr. nr. F1 har været nedlagt fra 1989 indtil for ca. syv år siden.

Randers Kommune har derfor hjemmel i naturbeskyttelseslovens § 26 a, stk. 3, til at modsætte sig en nedlæggelse af vejen, såfremt vejen har en væsentlig rekreativ betydning, og såfremt der ikke findes eller etableres tilfredsstillende alternative adgangsmuligheder.

Randers Kommune har på baggrund af bl.a. de indkomne høringssvar fra brugere af vejen vurderet, at vejen benyttes af mange mennesker som en del af et rekreativt vejforløb, der giver adgang til seværdige naturområder, herunder § 3-enge, Læsten Bakker, Fussingø skovene og Fussing sø.

Miljø- og Fødevareklagenævnet er på den baggrund enig med Randers Kommune i, at vejforløbet er af væsentlig rekreativ betydning.

Endvidere finder Miljø- og Fødevareklagenævnet, at den af klager foreslåede alternative rute ikke kan anses for tilfredsstillende. Nævnet har herved lagt vægt på, at den alternative rute afskærer besøgende fra gå fra A2 til A3 via vejen og derfra videre til veje og stier, der fører til det fredede område ved Læsten Bakker øst for A3. Hertil kommer, at den foreslåede alternative rute vil afskære besøgende fra at opleve de naturmæssigt værdifulde områder i form af § 3-beskyttede enge, moser og søer, som ligger syd for den del af vejen, som løber mellem A3 og klagers ejendom.

Det er endvidere Miljø- og Fødevareklagenævnets vurdering, at de omstændigheder, der ligger til grund for ønsket om nedlæggelse i den konkrete sag, ikke er så tungtvejende, at det kan begrunde en nedlæggelse af vejforløbet på klagers ejendom. Nævnet bemærker, at vejen ikke løber tæt forbi klagers ejendom, ligesom vejen ligger lavt i terrænet i forhold til boligen, hvorfor færdsel på herpå efter nævnets opfattelse ikke i særlig grad er til gene for privatlivets fred. Endvidere bemærker nævnet, at vejen ikke løber igennem klagers havearealer, som ligger nord for søen.

De af klager påståede ulovlige forhold, såsom færdsel på vejen med løsgående hunde og kørsel med motoriserede køretøjer, kan ikke karakteriseres som genevirkninger, som kan inddrages i vurderingen af, om vejen kan nedlægges.⁴ Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker i den forbindelse,

⁴ Naturklagenævnet orienterer nr. 272, marts 2003, afgørelse D.

